

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

VII. Sermo. Impius Maledictus in suâ adversitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

V. IMPIUS,

Maledictus in sua Adversitate.

*Si audire nolueris vocem Domini Dei tui, sis oppres-
sus cunctis diebus, & non sit fortitudo in ma-
nu tua. Deuteron. 28. v. 15. 33. 32.*

Verum est, quod sicut Redemptor noster Cruci se
uniendo infame prius instrumentum in gloria
& salutis signum convertit, ita æquè assumendo
carnem, & in ea pœnas ac dolores sustinendo, hos, qui
olim erant reliquæ & fructus peccati, mirandâ metamor-
phosi transtulerit in characteres gloriosos, quibus Dei in-
nobis similitudo esset exprimenda :

-- -- -- pœnam vestivit honore,
Ipsaq; sanctificans in se tormenta beavit.

Sic cecinit ex antiquis Christianus Poëta nomine Sedu-
lius.

Exinde tamen non sequitur, omnes Crucifixos in-
Divorum catalogum esse referendos, nec afflictos semper
esse beatos ; uno verbo, non infertur hinc, quod adversi-
tas sit signum salutis semper, & nota prædestinationis.
Non solum in plateis infamibus Babylonis, sed etiam su-
pra sublimitatem S. montis Calvarix deprehenduntur re-
probati. Nec è voluptuariis palatiis duntaxat Divitis
Epulonis, descenditur in abyssum inferorum ; imò (quis
cogitasset unquam ?) è sublimitate Crucis edusque devol-

Q 3 vitur.

vitur. Myſterium eſt, ut obſervat S. Auguſtinus, quod vobis, in duobus viris ad Chriſti dextram, lævamq; Cruci affixis, ſpectandum proponitur. Ut ſciremus, eſſe ibi quosdam ad dextram cum patientia & reſignatione, hos autem fore in numero electorum; alios ibidem ad ſiniſtram in pari ſupplicio exerceri, at cum impatientia & murmure, ad reprobis gregis proinde haras ſpectare. Tribulatio ab eodem Doctore Eccleſiæ comparatur vento, qui fruges purgat; *palea volat, frumentum manet.* Ignis eſt, quem ad nos probandos Deus adhibet: *igne me examināſti.* In eodem igne adjungit hic S. P. aurum purificatur, cum majori ſplendore inde prodit, ubi palea in fumum abit, & evaneſcit; *Sub eodem igne aurum rutilat, & palea fumat.* De illo igne afflictiones ſunt, cujus pſalmiſta mentionem infert, de impiis cum Deo diſſerens: *In ignem dejicies eos, in miſeriis non ſubſiſtent,* probare quidem illos, tentabis Domine in fornace tribulationum, ſed ſe probari non ſuſtinebunt, amiſſuri omnem patientiæ ſenſum, pejores adhuc inde redibunt. *In miſeriis non ſubſiſtent.*

Pſal. 16. 3.

Pſal. 139. 11.

DIVISIO.

Ecce quale malum Spiritus S. comminatur impio verbis meis in themate expreſſis: *Sic oppreſſus cunctis diebus, & non ſit fortitudo in manu tua.* Probo maledictionem iſtam triplici ratione, quæ diſcurſui meo trina pariter miniſtrabit puncta,

Prima eſt, quòd peccator pati renuens, ordinationibus Dei unà reſiſtens, cruces & tribulationeſ efficiat pernicioſiſſimas, etſi ſint in intentione Divina optimæ, ex naturâ ſuâ indifferentes habeantur. Secunda eſt, quòd idem ſe privet ſolatiis, robore ſpirituſali, quibus muniuntur & fruuntur juſti in cruce ſua toleranda. Tertia eſt, quòd is
pro-

proprie voluntati mordicus semper affixus, suisque vitiis obstinate inhaerentes nullum utilitatis emolumentum e passione sua hauriant, illo medio semet condemnet, quod alios salvat. Maledictus est ergo impius supra crucem, quam peccati sui veneno intoxicat, graviore onere accumulatur, & magis intolerabilem reddit per suam impatientiam, quamque scalae loco sibi applicat, ut per eam commodius descendat in infernum. Infaustum hoc fatum procul a nobis amoliamur, & petamus lumina S. Spiritus, mediante ea, quae ab Angelo salutata. *Ave Maria.*

Suscipere in me nolo hic probandi onus, quod nim. adversitatum tolerantia secundum Divinas ordinationes considerata, mala ex se non sit, cum omnibus constet, id, quod a summo bono provenit, quodque nos summi boni participes constituit, quod etiam a summo bono fuit amatum, malum esse non posse. Adversitates vero promanant a Deo, qui est summum bonum, ipsae perducunt nos simul ad Deum, sunt item ad hoc electae, & ordinatae a Deo. Cum itaque tam arte sint confederatae Deo supremo bono, malae esse nequeunt. Malum, si quod inibi lateret, non tenet se ex parte tolerantiae, sed in sola voluntate peccatoris perversa consistit, qui se Divinae dispositionis imperio submittere recusat. Malum non est pati, sed nihil velle pati.

Pagana etiam Philosophia tantum habuit luminis, quod ad manifestandam hanc veritatem sufficeret. Accipite Senecae generosa iudicia supra materiam praesentem formata: *Tu indignaris aliquid, aut quereres; & non intelligis, nihil in illis esse mali, nisi hoc unum, quod indignaris, & quereres.* Omne malum originatur ex propria voluntate. *Valentior fortuna voluntas est; hae sola causa est*

I.
Punctum.

est fortunæ aut infortunii sui, omnia dependent à modo, cum quo ea res recipit & acceptat: *Ipsa res suas ducit, beatæq; ac misera vitæ ipsa sibi causa est.* Alibi rursus profite- tur suam opinionem: *Nihil puto viro miserum, nisi ali- quid esse in rerum natura, quod putet miserum.*

Est aliquid nimium de bonâ opinione sui ipsius di- ctum in ista Senecæ morali Philosophia. Consultamus Theologiam PP. incomparabiliter magis sanam & meliùs fundatam.

Audiemus Sacrum os aureum, D Chrysoftomum, qui veritatem hanc probat integro tractatu, cui inscripsit epi- graphen sequentem: *Nemo leditur nisi à seipso;* seu, quis- que sui infortunii faber est. Ubi S. Doctor rationes con- vincentes producit, omnia dependere à bona aut maligna voluntate nostra: bonam illam esse, si gratiæ Divinæ co- operetur, gratum acceptet, ratum habeat, quid quid à Deo ordinatum; malum e contra, si abutatur suæ liberta- tis prærogativâ, gratiam Dei rejiciat, ejusq; dispositionibus resistat.

Attendamus item S. Anselmum, qui tradit nobis axioma certum omnino & indubitatum, siquidem id probari potest experientiis infinitis, maximè sensibili- bus: *Nihil est alicui pœna, nisi quod est contra voluntatem.*

Num quidquam videtur esse magis arduum, quàm militaris vitæ conditio? Jacet miles sub dio & super dura humo, famis, sitis ærumnas sustinet, omnibus temporum injuriis perpetuò expositus: intereà tamen ille gaudet, se felicem judicat, quia hoc vivendi genus ei placet, & omnes istas belli molestias lubenti animo complecti- tur.

Legite

Legite prolixam miseriarum enumerationem à D. Paulo initam, quæ fuerunt stipendium ordinarium servorum Dei: *Lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt, circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti*: Omni tormentorum genere cruciabantur, vivebant in extrema egestate & continua ignominia; et si in ipsos turmatim irruerent, quæcunque homines reddere possent coram mundo infelices, internam nihilominus cordis serenitatem, animi lætitiã prodiderunt hilaris exterior facies, verba oris suavissima, è quibus facile omnium felicissimi arguerentur. Rationem hujus affert Salvianus; *Nemo, inquit, aliorum sensu miser est, sed suo, & ideo non possunt esse falso aliorum judicio miseri, qui sunt verè conscientia sua beati*. Imò omnis eis adimitur honor, onerantur opprobriis. O! quàm dudum omnem sæculi pompam pedibus conculcaverunt. *Inhonorati sunt, honorem respiciunt. Contemnuntur, ridentur, sed humiles sunt, hoc volunt*. Omnibus suis bonis exuuntur, expilantur undique, nil remanet usquam. *Pauperes sunt, paupertate delectantur. Inter quolibet aspera nulli lætiores sunt, quàm qui hoc sunt, quod volunt*.

Hebr. 11. 37.

Salvianus lib. 1. de Provident.

Dependet à nobis, cooperante Divinâ gratiã mala nostra aut alleviare, aut aggravare; istud inquam dependet ab animo, cum quo illa excipimus. Id ipsum Divina Sapiencia in Proverbiis clarè confirmat: *Non contristabit justum, quidquid ei contigerit*. Quare? quia nil ipsi accidet, nisi quod Deus voluerit. Quodcunq; verò Deus vult, idem iste ex corde vult. Siquis autem aliquid ex corde velit, illud diligit. *Ubi amor est, concludit S. Ambrosius, ibi dolor non est, ibi non est querela*. Hoc veritati

Prov. 12. 21.

R

adeò

adeò conforme judicavit S. Augustinus, ut asserere aude-
ret, quòd si damnati infernum æquanimiter, & cum re-
signatione propriæ voluntatis in Justitiæ Divinæ ordina-
tionem, tolerare possent, infernus eos non amplius tor-
queret, sed in eo solatium & refrigerium invenirent. Con-
stat itaque, etiam juxta D. Bernardi mentem, omnes no-
stras pœnas & afflictiones amaritudinem suam derivare
ex amaricato fonte, seu damnato pruritu, quo rapimur ad
voluntatem nostram explendam, id est, ut tales simus, &
quidem in eo statu, in quo esse, nos volumus, nobisq; me-
liorem imaginamur, non in quo Deus esse nos vult; *In ipso
pruritu propriæ voluntatis pœnas omnes sustinemus.* Si quam
displicentiam & amaritiam in corde sentimus, effectus est
deordinatæ duntaxat voluntatis, non item afflictionis.

Suppositâ hâc ratiocinatione innixâ SS. PP. autori-
tati & experientiæ, lubet veritatem istam ex altioribus
principiis haurire, & demonstrare.

Dubitare non licet nobis, quin ad minimum irroge-
mus injuriam Christo, ejusque Sacratissimi Nominis glo-
riam imminuamus, sentiendo, illum nostrum non esse
Jesum, id est, nostrum Salvatorem, amabilem Redempto-
rem, amicabilem medicum nostrum non esse. De quo
nos malo ipse exemit, & cui malo remediùm applicavit?
exclusitne cruces, passiones, mortificationes externas?
nihil minùs; è contrario suæ Crucis arborem plantavit
undique, & simul nos docuit, quòd genuinis suis discipu-
lis Crux jugiter esset ferenda; se non venisse, idem asserit,
ut falsam hominibus pacem procuraret, & fraudulentam
hanc prosperitatem, quæ carni & sanguini faveret, indul-
geret; quin potiùs hostis instar videtur ignes spargere,
ferrum

ferrum stringere, in mundo classicum canere: *Non veni* Matth. 10. 34.
pacem mittere, sed gladium. Est Deus amoris, qui ferit, læ-
dit, & qui succendit corda nostra.

Ecclesia est velut amplum quodpiam hospitale, ubi
admirabilis iste medicus sanat agrotos, vulnere amoris
Divini decumbentes: Hic oculis occurret vestris S. Fran-
ciscus, sacras & profundas Stigmatum plagas detegens,
qui fatebitur vobis, eas ab amore Dei inflictas. Hic in-
telligetis ex Ignatiis, Xaveriis, Teresiis, Catharinis, Ger-
trudibus cum Jobo protestantibus: *Posuit me sibi quasi in-* Job. 16. 13.
signum, vel cum S. Augustino audietis exclamantes: *Gesta-*
mus pectora transfixa vulneribus. Amabilis iste hominum
Servator ergo noluit excludere Cruces & passiones; in-
terim tamen intendit excludere omne malum. Opor-
tet itaque, nullum reperiat in Cruce malum, sed in vo-
luntate respuente crucem, & in corde obmurmurante
contra afflictiones cœlitus immittas.

Hæc satis sunt, ad probandum, quòd solus impius in
suis adversitatibus sit infelix, eoquòd solus ille habeat ma-
lam voluntatem hanc Divinæ Providentiæ ordinationi-
bus oppositam. Ipse pariter est, qui in afflictionibus
amittit patientiam veneno suas plagas inficit, lethales effi-
cit, estque causa veræ & omnis suæ infelicitatis.

Vera igitur infelicitas, seu verum malum peccatoris
afflicti, non est hæc bonorum jactura, hic contemptus, aut
contumelia, vel infirmitas; sed mali totius radix alia non
est præter cor ejus malevolum, voluntati Dei contrarium.
Malum, quo laborat, est cor suum inquietum, murmu-
rans contra Deum. Si sciretis immutare voluntatem
impii, cor illius eximere, loco istius cor Sancti Jobi infe-

R 2 rere;

rere: mox nil aliud ibi ad verteretis, quam sensus resignationis in mente, benedictionum voces in ore. Denudate ipsum posthæc rebus & vestimentis omnibus, audietis intonantem canticum illustrissimi afflictorum Principis Hussæi: *Dominus dedit, Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum.* Onerate eundem, si placet opprobriis & ignominiiis, cum Davide exultans clamabit: *Bonum mihi, quia humiliasti me.* Intendite dolores, accumulate morbos illius, suspirabit cum D. Augustino: *Hic ure, hic seca, dum modo in aeternum parcas.* In acervum congerite, omnia quæ concipere potestis mala, ridentem cum S. Paulo exhibebit vultum cum dicto item Apostolico: *Placeo mihi in infirmitatibus meis, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo.* O Deus qualis metamorphosis: paulò ante se credebat miserissimum, nunc deprædicat se felicissimum.

Job 1. 21.

Psal. 118. 61.

2. Cor. 12. 10.

Quid autem circa hominem istum à vobis actum? sustulistis vel sublevastis ipsius inopiam, liberum à miseriis suis dimisistis? nequaquam, solum itaque cor ejus perversum exemistis. O malum cor! tu ergo causa es unica, & maledicta radix tantarum inquietudinum & pœnarum in homine.

Impius ut felix evadat, non indiget, exui sua cruce, solum eget aliis sensibus in ferenda Cruce, quibus erat præditus S. Andreas, Apostolus Crucifixus, cum hoc enim si tam amanter crucem amplexaretur suam, non ferret, sed ferretur ab illa: at, quia is execratur, fugit, & odit crucem, opprimit hæc sui bajulum. *Sis oppressus cunctis diebus &c.* volo dicere, quòd si ipse corde resignato submitteret se Dei Providentiæ, à qua regitur; quantumvis hæc Providentiæ apparetur rigida, eum tamen suaviter dedu-

deduceret. Sed quia eidem se opponit, & resistit, Providentia ista trahit, abripit etiam nolentem. Sic malitia illius causat, ut sustineat eum dolore, quod sustineret eum delectatione, si virtuosus esset. Cogitatio hæc est gentilis, Christiani instar de proposita materia canentis:

Ducunt volentem fata, nolentem trahunt:

Malusq; patior, quod pati licuit bono.

Homo probæ mentis qui patienter suffert per conformitatem propriæ voluntatis cum Deo, unit, & affigit cor suum cum corde Divino, sequens monitum Spiritûs Divini in Ecclesiastico: *Conjungere Deo, & juxta Græci Eccl. 2. 3:* textûs expressionem, *Conglutinare Deo, & sustine:* ideo crucem solus ipse non portat, sed simul Deum portitorem & socium oneris habet, ac cum Salvatore nostro gloriari merito potest: *Qui me misit, mecum est, & non reliquit me Joan. 8. 29.* solum, quia ego, quæ placita sunt ei, facio semper, mecum est per suam gratiam, mediante Spiritûs sui unctione, alleviando onera, instigando dolores. Primus est qui manum admovet, me prævenit, ac antecedit, omnemq; è medio sustullit remoram, viam complanat, me manu ducit, ut notat Venerabilis Abbas Cellensis: *Præcurrit ut Abbas Cellens. tract. de panibus,* *præcurrit ut socius, succurrit ut medicus; præcurrit ut imiteris, concurrit, ne lassaris, succurrit, ne labores.*

Non idem de peccatore sentiendum; quandoquidem is voluntatem gerat ordinationibus Divinis refractariam, se à Deo sejungit; & consequenter solus ferat suæ afflictionis pondus, unius ipse cum maligna sua fortuna in arenam descendat, necesse erit. Cor illius à gratia sustentante nullum recipit levamen, inde necessariò gravitate

Eccles. 2. 15. suarum adversitatum pressus succumbit. *Vae dissolutis corde*, versio Hebræa legit: *Vae collapsæ cordi*; cordi, inquam, Deo suo, qui est columna robusta, omnium cordium unica & firma basis, non innitenti.

In quo proinde consistit etiam effectus Divinæ maledictionis; pati nimirum sine consolatione. Hoc est secundum meum punctum.

II.
Punctum.

Num vidistis aliquando supplicii locum magis terrificum, quàm fuerit fornax Babylonica, igne è pice, resinaque in tantum succensa, ut ejus flamma, testante Divino textu, quadraginta novem ulnas ultra fornacis summitatem evolârit? Nónne viva erat imago igneus hic carcer ignei inferorum ergastuli? intereà tamen justi tres pueri inibi detenti se in quempiam paradisum translatos mirabantur, in medio flammarum læti & illæsi fruebantur Angelico vultu, alloquio, concentu suavissimo, sentiebant se gelidis Zephyri susurris refrigerari, & recreari; tota ignis activitas majores non habuit vires, quàm ut earenæ, quibus illigati tenebantur captivi juvenes, liquatæ solverentur. *Fecit medium fornacis, quasi ventum roris flantem, & non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.* En, quomodo, annotat S. Isidorus Pelusiota, Dei Providentia cum electis suis ludat, mittit eos in caminum ignis, fornacem afflictionis probando illos instar auri: *Tanquam aurum in fornace probavit illos.* Nec Angelus duntaxat, sed ipse Angelorum Dominus mediis flammis se intromittit in suorum solatium. Suavis ipsius misericordia veluti nubes rosca in medio ardoris, copiosum consolationis depluit imbrem. *Speciosa misericordia Dei in tempore tribulationis, quasi nubes pluvia in tempore siccitatis.*

Daniel. 3. 50.

Sap. 3. 6.

Eccles. 35. 26.

Non sic impii non sic, sentiunt quippe ignem afflictionis, sed sine refrigerio Divinæ consolationis, cum enim voluntati Dei acquiescere recussent, eos aliter tractare nequit, nisi ut hostes. *Foris pugna, intus timores.* Extra se videt impius, & audit lites, liberorum suorum interitus, ægritudines; intra se cruciari se sentit inquietudine continuâ ob juges remorsus ac terrores fodicantis conscientiæ. *Quid faciet malus, cum cæperit tribulari?* quærit S. Augustinus. Foris nil reperit, ubi relaxatione vel modicâ fruatur, prout antehac factitabat: fortuna lava, seu potius Divinæ Justitiæ rigor ruinam bonorum ipsius intentat, divitias subtrahit, officiis, honoribus, sanitate illum exuit. *Foris ablata sunt omnia; in conscientia nullum solatium* occurrit præter inquietem & tormenta. *Non est, quò exeat, quia dura sunt: non est, quò intret, quia mala sunt.* A se abire non valet, nisi tales incurrere velit amicos, qui eum produnt, qui eum derelinquunt; vel inimicos, qui infortunio ipsius insultant; aut consanguineos, qui miserum exhibilabunt. Quòcūque se vertat, obviabit undique adversitas. In seipsum redire æquè frustraneum, siquidem nihil in se deprehendit præter peccatum & voluntatem Divinis ordinationibus rebellem. *Non est quò exeat.*

Quemadmodum justus, qui patienti ac resignato animo iustinet, cum Deo unitus, non habet præter suam adversitatem, cum quo luctetur; è contra injustus solitarius est, duos contra se in armis patitur hostes, afflictionem videlicet, quæ eum deprimit, Deum simul, cui resistit. Denique, quod malorum extremum est, nihil suis miseriis promeretur ille, quàm inferior ut semper evadat, deterior

Psal. 1. 4.

2. Cor. 7. 5.

S. August. in
Psal. 1.

rior inde fiat, unde debebat remedium sperari. Iste est effectus tertius maledictionis reprobi, simulq; materia tertii mei puncti.

III.
Punctum.
Job 5. 18.

Constans Scripturæ sensus est, Deum immittendo adversitates, ordinariè subire officium amicabilem medici: *Ipse vulnerat, & medetur*, expertus loquitur Job. Imò tantus, quantus sit, eousque tamen se demittere vult, ut in nostris infirmitatibus nobis servire, ulcera animarum nostrarum obligare, non dedigneretur, observat S. Basilii Seleuciensis, *Tale est Numinis ingenium, ut quorum fuerit opifex, eis mederi non erubescat.* Sicut autem ægroti ingens est felicitas, si consequatur sanitatem; quantumvis amaræ potiones, ardua medicamina fuerint consumenda: ita è contrario infelicitas est extrema, post ægerrimè, & oblatrante stomacho, remedia ori ingesta omnem opem medicinæ, omnemque operam medici frustraneam & inutilem esse. Sic miserrimum D. Gregorius Nazianzenus peccatorum pronuntiat, non, quia Deus ipsum castigat, cum hoc singularis sit Divini amoris character: *Quem diligit Dominus, castigat.* Sed quòd in sua impietate obstinatus immittas disciplinas & severitates in proprium vertat salutis suæ interitum: *Non grave est plagis affici, sed plaga meliorem non efficit, gravissimum & acerbissimum est.*

Hebr. 12. 6.

Discimus è S. Scriptura, quòd Deus duplici, principali intentione moveatur ad affligendum peccatorem. Primò intendit, ut is se fateatur reum, suumque detestetur peccatum: *Castigabo te in iudicio, ut non videaris tibi innoxius.*

Jerem. 38. 11.

Secundò vult, ut ad se recurrat, illum compellere; creaturas contemnat, se in amabilia sui Creatoris brachia depo-

depo-

deponat: *In tribulatione sua manè consurgent ad me: veni-* Osee 6, 1. 2.
te, & revertamur ad Dominum, quia ipse cepit & sanabit
nos.

Quotnam cogitatis, fuerint è Prædestinatis, hoc tam miserando tempore, qui considerantes Dei flagella, transcuntia de regno, de provinciâ unâ in aliam, quæq; universæ Europæ nostræ faciem in sanguinolentum horroris ac miseriarum commutârunt theatrum, in seipfos seriò redierint, instituendo in anteaactæ vitæ seriem reflexionem, supra tot, tantasq; deordinationes & nequitias suas; salutaris pœnitentiæ vulnere perculsi cum Daniele exclamârunt: *Universa, quæ fecisti nobis, in vero judicio fecisti, peccavimus enim, & præcepta tua non audivimus.* In qua, Daniel, 3. 31.
29.
sui compunctione, per peccatorum contritionem secum statuerunt, emendare vitam, placare Numen iratum per Pœnitentiam.

Quot personæ è ruderibus destructarum suarum urbium collegerunt. Spolium bonorum jacturâ præstantius, patientiam, submissionem erga Divinæ Providentiæ dispositiones. *Totum licet seculum pereat, dummodo patientiam lucrifaciam,* votum sapiens erat Tertulliani. Si per amissionem rerum omnium hanc solam comparavero, felicem, divitem me judico.

Quot alii, videntes familias adedò potentes redactas ad incitas, cæperunt aspernari terrestria bona, concipientes desideria cœlorum thesauros inquirendi, & acquirendi? quot in publicis & particularibus necessitatibus se constitutos deprehendentes, imminuerunt vestium suarum pompam, detraxerunt sibi de mensæ luxu, ciborum pretio, qui carni & mundo valedicentes, de yotioni & charitati se consecrârunt?

S

Omnes

Omnes isti è profundo amaritudinum suarum dulces felicitatis fructus hauserunt, aduersitati adscribere debent, quòd fuerint cœno vitiorum extracti, cœlestibus gratiæ opibus ditati: unde Salvianus docet: *Nequaquam nobis dolenda est hac afflictio infirmitatum, quam intelligimus esse matrem virtutum.* Solus impius tam infaustus est, ut loco majoris in bono profectûs, ex suis quâ privatis quâ publicis tribulationibus colligendis, fiat in malo obstinatio, magisq; quàm antehac fuerat, induratus.

Ingruentibus publicis calamitatibus, considerans ille communem populum inopiâ exhaustum, cursuum commerciorum intercisum, occasiones minùs faventes & millenas alias necessitates, quæ non obiter, sed profundiori inflicto vulnere cruentant; temporum malignitati imputat universa, hos præsentium temporum esse fructus, dicit.

Valde bene dixisti, mi Domine: oportet ergo, ut portionem tibi obtingentem æquamiter perferas, nè reproborum catalago adnumereris à Regio Vate: *In labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur.* Vim itaque aliquam tibi inferas, quidpiam de mensa tua demas, superfluxæ prodigalitati tuæ subtrahas, necesse est. Tali modo non discurret, & infert impius. Sed si tempus est tibi adèd iniquum, facile persuaderi debes, iniquius ea accidere operariis, artificibus, qui non inveniunt, quo vitam sustentare valeant; ingentem esse numerum pauperum in vicinia tua, præter egestatem adhuc infantium plurium mole gravatorum. Marsupium extrahe, id liberali dextrâ aperi, aut vende duntaxat partem boni cuiusdam mobilis pretiosi, & hanc temporum amaritiem dulcorabis pluribus familiis. Neque hoc vult ille capere.

tere. Tempus est malignum: nolim, ut imposterum quidquam inferatur Hospitali, nec ad captivos in ergastulo detentos, ulterius aliquid transmittatur, uti antehac fieri consuetum. Dicatur istis Religiosis ad portam mendicantibus, tempora esse iniqua, totum mundum inopiâ premi. Ecce fructum unicum, quem è sterili publicarum necessitatum messe congregat reprobis, imminutionem videlicet eleemosynarum, aliorumque Christianæ pietatis operum, quæ antea exercebat, unaque spem adhuc salutis suæ obtinendæ ei poterant ingenerare.

Quòd si Deus immittendo peculiare adversitates tenter corrigere ipsius avaritiam, cumque stimulare ad concipienda cœlestium bonorum desideria per subtractionem terrestrium bonorum, ut si grandine fruges, vineas hoc anno dilapidando, obruat, vel obruendo dilapidet; inde impius occasionem arripit majoris inquietudinis & diffidentiae in Providentiam Divinam: perditum se jam credit, eò magis, ad reparandum ejusmodi damnum, non solum eleemosynas suis adibus eliminat, sed proximum insuper suum defraudat, & si Deus hæc ipsum ejiciat, illuc rursus subire contendit.

Deus applicare volens emplastrum cutandæ ejus superbix, contumeliam irrogari permittit, impediri, quò minus istud negotium ad optatum, quem prætendit, finem pertingat: dum verò is successu suo frustratus paternam Dei manum deberet considerare, bilem suæ vindictæ in suum inimicum, quo Deus solum per modum instrumenti fuerat usus, exonerat, in eum odia concipit & fovet implacabilia, omnem furorem, rabiem

effundit; ita ut Fastuosus perseverans, furiosus adhuc vindicativus etiam evadat.

Intendit Deus animæ illius procurare sanitatem per immisionem corporalium infirmitatum, conatur afflictione schiatiacæ, calculorum doloribus, turpis cujusdam ægritudinis ignominiam mortificare carnem ipsius adulteram, unaque simul extinctum in eo reanimare spiritum: sed infirmus hic peccator non solum impatientiam, tædio plenus, totam familiam suam infestat, sed blasphemias insuper in cælum evomit iratus: similis maledictis in Apocalypsi Reprobatis illis, qui blasphemaverunt

Apoc. 16. 11.

Deum cæli pro doloribus & vulneribus suis, & non egerunt penitentiam.

Intentio Divinæ Providentiæ, uno verbo, eò respiciebat, ut aperiret oculos cæci istius felle afflictionis, hunc prodigum filium, per tam malignam tractationem ab alienigenis acceptam, compelleret reverti ad patrem suum parentem. Sed è contrario is singulis diebus spissioribus adhuc tenebris se involvit, imitatur Achabum. *Qui tempore angustiae suae auxit contemptum suum in Dominum.* Tali

*2. Paralip. 23.
22.*

modo, addit D. Gregorius, ut funestâ sorte, quod per Dei ordinationem deberet illuminare, eundem potius excæcasset; magisq; corrumpere, unde purificari debuisset; suamque impietatem roboraret nequam iis mediis, quibus esset exterminanda: *Fitque modo miserabili, ut culpa nostra, unde sperare debuit terminum, inde sumat augmentum.*

Sicut ergo peccator sic afflicto, ad meliorem frugem non redit, si non deterior fit, ita Dei ira non placatur sed irritatur, magis adhuc inflammatur. Quando Deus filios

filios

filios suos castigat, ipsi verò ex submissis tribulationibus profectum capiunt, ira benigni illius patris quiescit, imò ab iis transit, ut notat Isaias: *Et erit transitus virgæ:* Isa. 30. 32. quo loquendi more etiam Psalter utitur: *In me transierunt ira tua.* At peccatoribus obstinatis, suæ nequitix pertinaciter insistentibus constanter inhæret affixa Dei vindicta: *Ira Dei manet super eum.* Deus præsentis tempore, juxta Magni Gregorii gnomam, pœnas intentat, & immittit temporales, quibus si nil proficit, æternas demum adhibet: *Quos presentia mala non corrigunt, sequentia ad aeterna perducunt.* Joan. 3. 36.

Infelix proinde est, non is, cujus vastantur agri & vineæ, qui beneficii aut officii ejusdam jacturam subit; sed qui patientiam perdens, deperdit fructum pœnarum & afflictionum suarum! Infelix ille, non quem Deus castigando punit; sed qui correptus à facie virgæ Divinæ fugit, se dedit vitiis! Infelix ille, qui se à Deo percussum, sentiens, arma offensiva necdum deponit, pacem non petit, imò ei resistere, & perseverare præsumit in sua iniquitate! Infelices isti, qui cum Christo quidem pariter Crucifixi, non tamen participant cum ipso de solatiis Divinis, neque spem ad paradysum habent; sed crucem applicant sibi per modum scalæ, qua facilius in profundum inferorum barathrum descendant! Tales afflicti verè sunt miserandi, quos deplorat S. Judas Apostolus: *Hi sunt murmuratores, querulosi, secundum desideria sua ambulantes.* Ep. Jud. v. 16. Delicati isti, quibus crux, quæcunque ferenda, videtur semper intolerabilis; impatientes isti, qui contra Deum obmurmurant, & maledictis proscindunt virgam disciplinæ, qua meliorandi corripiuntur; isti denique qui pas-

sionum suarum impetu rapiuntur volentes, cum amplexantur & ambiunt statum, non quem Dei, sed carnis dictamen suadet.

Hæc sola veritas probata, prout satis hæctenus probationibus roborata, nõne sufficere deberet, nos permovere ad execrandam impietatem? num non efficax sit ad fugiendam iniquationem peccati? Cuncta nos sufferre oportet, siquidem pœnalitates, labores, adversitates sunt portio per hæreditatem filiis Adam à proto-parente legata & relicta. Considerate igitur, num ad dextram, num ad lævam Christi Cruci velitis affigi: an felices, an infelices in afflictionibus vestris esse cupiatis.

Si Crucem amatis, si in Crucis schola proficere desideratis, eligetis sociari Crucifixis à dextris Christi: quòd si voluntas vestra Dei ordinationibus se submittere respuat, si continuo vitiorum cœno jacetis involuti; in sinistro, & quidem loco à Deo maledicto, cum cruce vestra vos deprehendetis.

O quàm pauci numerantur inter nos, qui non pendeant inter crucifixos à sinistris! ô quàm longè plures reperiuntur paleæ in Ecclesiæ arcâ sub flagellis, quàm bona grana! plura rumpuntur vasa in fornace succensâ, quàm probentur, ac perficiantur! Nunquam tot vidimus cruceas, nunquam tam parùm patientiæ. Nunquam tot afflictos numeravimus, nunquam tam parùm probatos, & probos. Non observatur ultra hæc humilitas, hæc pietas, aliæq; ejusmodi virtutes, quæ debent esse fructus istius adeò speciosæ arboris, Sanctæ Crucis. Sumus ferè omnes similes illis pessimæ indolis mancipiis, aut pueris obstinatis, qui virgis quantumvis cæsi, in sua tamen pertinaciter

naciter persistunt nequitia; quales & ii erant, de quibus conqueritur Jeremias: *Percussisti eos, & non doluerunt: at-* Jerem. 5. 3.
trivisti eos, & renuerunt, accipere disciplinam, & noluerunt reverti. Domine, afflixisti illos peste, fame & bello, manent nihilominus insensibiles. Ah! erravi, nimium sunt sensibiles in tolerandis suis malis, insensibiles quoad causam suorum malorum, quæ alia non est nisi peccatum: *Flagella sua dolent, quare flagellantur non dolent*, sic eos perstringit Gregorius Magnus.

Vellet Deus, nè hanc civitatem feriret exprobratio, quæ ab ipso alteri cuidam civitati, in sceleribus suis inveteratæ, inculcata est per Prophetam Ezechielem: *Væ ci-* Ezech. 24. v. 9.
vitati sanguinum &c. Multo labore sudatum est, & non exi- 12.
vit de ea nimia rubigo ejus, ueque per ignem. Omnia media, quæ adhibita, fuere frustranea; neque ignis meæ iræ & vindictæ quidquam efficere potuit, ait Deus, hinc *Im-*
munditia tua execrabilis, quia mundare te volui, & non es Ibidem v. 13.
mundata à sordibus tuis.

Voca, præcipit Deus Jeremiæ, voca populum istum jugiter afflictum, necdum tamen emendatum, populum à me reprobatum: *Argentum reprobum vocate eos, quia-* Jerem. 6. 30.
Dominus projecit illos.

Contremiscamus ad minas tam horrendas, exq; , ut ex afflictionibus nostris proficiamus, nos exstimulent. Nè imitemur impium, qui se execratur, contra suas adversitates murmurando, oblatrat; recipiamus eas cum debito respectu, perferamus cum patientia, & loco perturbationis ac inquietudinis malorum, inveniemus hinc pacem & consolationem Divinam; tandem proferent cruces nostræ fructus gratiæ pro vita æterna: *Acquiesce Deo, & habe-* Job, 22. 21.
to pacem, & per hæc habebis fructus optimos.

Sub-

Submittite vos decretis Divinæ voluntatis, ejusque vos consecrate Providentiæ, & inutiles anxietates, omnesque mentis perturbationes, quæ ad nil aliud serviunt, quàm ut vos miserabiliori & culpabiliori in statu constituent, in quietem vertentur, quam in cruce vestra capietis cum S. Andrea. Similem possidebitis pacem, quali fruatur infans intra materna brachia repositus: *Acquiesce Deo.* Obedite mandatis pii istius parentis, qui eum in finem vos castigat, ut desistatis ab hoc vicio, sitis magis devoti, eique obtemperantes: *Et pacem habebis.* Quâ non solum gaudebitis in præsentis sæculo, sed ipsam consequetur æterna in cœlis requies, a quam nos deducant Pater, Filius & Spiritus Sanctus, Amen,

